

9. Парфененко А. П. Нормирование требований пожарной безопасности к эвакуационным путям и выходам в зданиях детских дошкольных образовательных учреждений:
10. Автореф. дис. канд. техн. наук Парфененко А.П. (науч. рук. Холщевников В. В.). Академия государственной противопожарной службы МЧС России. – М., 2012.
11. Холщевников В. В., Самошин Д. А., Исаевич И. И. Натурные наблюдения людских потоков. Учеб. пособие. – М.: Академия ГПС МЧС России, 2009. – 191 с.
12. Исследование и расчет закономерностей движения потоков школьников. Отчет МИСИ им. В.В. Куйбышева, М., 1975.
13. Еремченко М. А. Движение людских потоков в школьных зданиях: дис. . канд.техн. наук. (науч. рук. Предтеченский В. М.). – М.: МИСИ, 1979.
14. Холщевников В. В. Нормирование путей эвакуации в учебных заведениях // Пожарное дело. – 1982. – № 3.
15. Автореф. Дис. канд. техн. наук Рудченко Г.И. (науч. рук. доктор техн. наук профессор Азаров В.Н.). – Волгоградский государственный архитектурно-строительный университет. – Волгоград, 2013.

ОСОБЛИВОСТІ ОХОРОНИ ПРАЦІ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИХ ЗАКЛАДАХ

*Гасан А. С.
м. Полтава*

Питання охорони праці в загальноосвітньому закладі вирішується на основі законодавчих, нормативно-правових актів про охорону праці, а також галузевих, територіальних цільових програм покращення стану й умов охорони праці, що дає змогу створити базу для подальшого розвитку системи управління цією важливою сферою.

Поняття «охорона праці» близьке до поняття «гарантування безпеки життєдіяльності». Головною метою цієї служби в школі є збереження життя та зміцнення здоров'я дітей, працівників у процесі навчальної діяльності, виховання й організованого відпочинку.

Охорона праці – це система законодавчих актів і соціально-економічних, технічних, гігієнічних та організаційних заходів, які гарантують збереження здоров'я і працездатності людини. Забезпечення здорових, безпечних умов навчально-виховного процесу, запобігання травматизму його учасників покладається на власника або уповноважений ним орган.

Система управління охороною праці створюється суб'єктом господарювання і має передбачати підготовку, прийняття та реалізацію завдань щодо здійснення організаційних, технічних, санітарно-гігієнічних та лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на збереження життя, здоров'я та працездатності найманих працівників у процесі їх трудової діяльності. Ця система є складовою частиною загальної системи управління закладом.

Робота колективу загальноосвітньої школи з охорони праці організована згідно із Законом України «Про охорону праці» та Положенням «Про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти», затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 563 від 01.08.2001 р. На основі цих нормативних документів розроблено Положення про систему управління охороною праці учасників навчально-виховного процесу в загальноосвітній школі.

Оскільки організація роботи з охорони праці в закладах освіти покладається на їх керівників, то керівник навчального закладу відповідає за створення безпечних умов

навчально-виховного процесу згідно з чинним законодавством, міжгалузевими нормативними, інструктивними та іншими документами з охорони праці.

Відповідно до ст.16 Закону України про охорону праці у школі для забезпечення пропорційної участі працівників у вирішенні питань безпеки, гігієни праці та виробничої санітарії за рішенням трудового колективу створена комісія з питань охорони праці. Комісія складається із представників роботодавця і профспілки, а також уповноваженої найманими працівниками особи, інших спеціалістів відповідно до Типового положення про комісію з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнагляду охорони праці № 72 від 03.08.1993 р.

Підготовку управлінських рішень щодо функціонування системи управління охороною праці в загальноосвітній школі забезпечує комісія з питань охорони праці, що виконує визначені функції.

Отже, організацією роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності закладу займаються як керівник, так і представники (уповноважені особи) трудового колективу.

Планування роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності передбачає на основі аналізу та контролю діяльності навчального закладу складання річного плану роботи, в якому визначаються такі заходи:

- навчання та перевірка знань працівників з охорони праці;
- проведення інструктажів, розробка, періодичний перегляд посадових інструкцій;
- внутрішній шкільний контроль;
- профілактичні та інші організаційні заходи, спрямовані на підвищення рівня безпеки учасників навчально-виховного процесу;
- визначення потреби у новому обладнанні, матеріально-технічних засобах безпеки та санітарно-побутовому обслуговуванні.

До річного плану роботи загальноосвітнього закладу слід включити розділ «Охорона життя і здоров'я учасників навчально-виховного процесу, безпека життєдіяльності, охорона праці, санітарно-профілактичні та оздоровчі заходи».

Найактуальнішими питаннями річного плану роботи з охорони праці є:

серпень-вересень:

- проведення вступного (первинного) інструктажу з працівниками та учнями;
- видання наказу з організації роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- перегляд інструкцій з правил техніки безпеки;
- оформлення актів-дозволів на роботу в навчальних кабінетах, майстернях, спортивній базі;
- проведення наради-навчання працівників;
- забезпечення проходження працівниками профілактичного медичного огляду;
- забезпечення виконання заходів протипожежного захисту закладу;

січень-лютий:

- проведення повторного інструктажу з учасниками навчально-виховного процесу;
- аналіз стану охорони праці та безпеки життєдіяльності закладу;
- моніторинг результатів щорічного медичного огляду учнів;
- протягом року:
 - організація і проведення заняття з учнями з питань безпеки життєдіяльності;
 - проведення місячників, творчих конкурсів, масових заходів з висвітлення актуальних питань безпеки людини;
 - проведення батьківських зборів із попередження дитячого побутового травматизму;
 - проведення внутрішнього шкільного контролю за дотриманням учасниками навчально-виховного процесу правил і вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності;

аналіз стану травматизму;
проведення навчання з дій на випадок виникнення надзвичайних ситуацій;
оформлення інформаційних матеріалів, виставок, стендів з висвітлення безпеки життя людини в оточуючому середовищі.

Згідно з установленими вимогами законодавства з охорони праці та з метою систематичного їх виконання у загальноосвітньому закладі повинні бути розроблені та затверджені посадові інструкції. Після їх реєстрації вони видаються під розпис кожному працівнику закладу.

Організація роботи з охорони праці проводиться відповідно до сформованих планів, супроводжується виданням відповідних наказів, розпорядчих документів. Наказ видають на виконання законів, постанов уряду, наказів та рекомендацій вищих органів управління освітою, планів роботи навчального закладу.

У констатуючій частині вказують назву, номер та заголовок до тексту розпорядчого документа, зазначають мету видання наказу.

Розпорядчу частину складає текст наказової форми, вказуються службові (посадові) особи із зазначенням прізвища, ініціалів, посади в давальному відмінку.

Наказ видається щорічно і у випадку звільнення протягом року працівника поновлюється.

Діяльність кожного підрозділу (навчального кабінету тощо) загальноосвітнього закладу регламентується відповідними Положеннями, затвердженим наказами Міністерства освіти і науки України, наказами керівника закладу, в їх роботі передбачаються заходи з безпеки життєдіяльності, що обліковуються в планах роботи кабінету, класного керівника, класовода, вихователя і мають відповідне нормативне забезпечення.

Крім навчання з охорони праці, повинно проводитися навчання з питань охорони життя, здоров'я, пожежної, радіаційної безпеки, безпеки дорожнього руху; попередження побутового травматизму. Ці питання входять до курсу предметів і дисциплін з безпеки життєдіяльності. Обсяги, зміст навчання та форми перевірки знань з питань безпеки життєдіяльності визначаються навчальними планами і програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України. Особлива роль в організації роботи з охорони праці належить інструктажам.

Згідно з програмою Міністерства освіти і науки України, найвища цінність суспільства – людина, її життя і здоров'я. Як правило, фактори, що негативно впливають на її стан, породжуються самою людиною: її діяльністю, необачним поведінням з природою, науково-технічним прогресом.

У закладах освіти особа готується до повноцінного життя в умовах існуючого в Україні рівня безпеки, а, значить, її необхідно навчити запобігати нещасним випадкам через формування активної соціальної позиції щодо власної безпеки та безпеки оточуючих, розвинути практичні навички із самозахисту в умовах зростаючого психологічного навантаження, забезпечити нормальний та здоровий спосіб життя в умовах нашої суворой дійсності.

Педагогічний колектив, обслуговуючий і технічний персонал закладу повинен з великою відповідальністю ставитися до питання охорони праці і безпеки життєдіяльності.

Отже, кожен керівник закладу освіти зобов'язаний, в першу чергу, визнавати життя і здоров'я дітей однією з найвищих соціальних цінностей, формувати команду одностайців серед педагогів школи, створюючи належні умови для всіх працівників, ретельно продумавши план роботи, спільно виховувати здорове покоління, бо саме від нього значною мірою залежить стан продуктивних сил країни, її економічний, оборонний, інтелектуальний, духовний потенціал, ресурс розвитку суспільства, безпека держави.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» від 16.08.2000, № 149.
2. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992, № 2694-ХІІ.
3. Закон України «Про правові засади цивільного захисту» від 24.06.2004, № 1859-ІV.
4. Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти, затверджене наказом МОН України від 01.08.2001, № 563.

ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ ПРИ КОРИСТУВАННІ СУЧАСНИМ МЕДИЧНИМ ОБЛАДНАННЯМ

Гриненко Є.В.
м. Полтава

Анотація. Розвиток медичної техніки забезпечує вирішення найважливіших завдань охорони здоров'я, ефективності медичної допомоги населенню і є вирішальним фактором прогресу медицини та охорони здоров'я, і має високу соціальну значимість. Залежно від видів і конструкції медичної апаратури, способів її застосування й обслуговування, типів приміщень де вона експлуатується, можливі різні шкідливі й небезпечні виробничі впливи на обслуговуючий персонал та пацієнтів.

Ключові слова: галузеві правила експлуатації, медична техніка, вибухо- і пожежонебезпека, механічні ушкодження, ізольоване джерело змінного струму, стерилізаційне устаткування, зона випромінювання апаратів.

Сьогодні медична техніка й устаткування, що експлуатуються в лікарнях, поліклініках і диспансерах, на 50-60 % морально застаріли й фізично зношені. Значна частина устаткування відробила 25 років, що у два - три рази перевищує його технічний ресурс. Основою техніки безпеки при роботі з такою медичною апаратурою є постійна підтримка її в справному технічному стані, дотримання правил її застосування, а також загальних і галузевих правил експлуатації, оскільки якість та своєчасність надання медичної допомоги населенню залежить від стану медичної техніки, яка є знаряддям праці більшості категорій медичного персоналу і без якої вони не в змозі виконувати свою роботу на сучасному професійному рівні.

Але слід також враховувати, що широке застосування в установах охорони здоров'я і сучасного спеціалізованого медичного обладнання й електроустаткування вітчизняного та закордонного виробництва також створює небезпеку поразки електричним струмом. Метою цієї статті є зазначення правил безпеки при користуванні спеціальним сучасним медичним обладнанням, враховуючи його широке застосування в медичних закладах.

Залежно від видів і конструкції медичної апаратури, способів її застосування й обслуговування, типів приміщень де вона експлуатується, можливі різні шкідливі й небезпечні виробничі впливи на обслуговуючий персонал. До них ставляться поразки електричним струмом, підвищені рівні іонізуючих, електромагнітних, ультрафіолетових, інфрачервоних, ультразвукових, відбитих і неуважних лазерних випромінювань у робочих зонах, висока або низька температура поверхонь апаратури, вибухо- і пожежонебезпека, підвищений рівень шуму й вібрації на робочому місці, небезпека механічних ушкоджень, шкідливі хімічні й біологічні впливи приладів і апаратів тощо. Небезпека вибуху й пожежі може виникнути при роботі зі стерилізаційним устаткуванням, що працює під тиском (автоклави, балони з киснем і іншими газами), барокамер, апаратів для інгаляційного наркозу й деяких видів